

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Refelluntur effugia Adversariorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

DEI sententiam, luculento testimonio confirmat id, quod refert Pallavicinus in hist. Concil. Trid. l. 7. c. 8. n. 3. cum disceptaretur de essentia peccati originalis; plerique probarunt, id quod F. Balthasar Eredia ex Ordine Predicatorum Episcopus ex S. Thoma etiam depromebat: *nimirum, quod licet omne peccatum universaliter loquendo, principaliter consistat & velut formaliter in privatione NB. debita rectitudinis opposita, secundam quam partem non est effectus, sed defectus, nihilominus subiectum talis privationis [sicut omnium aliarum privationum] est res vere subsistens. Pari modo igitur essentia peccati originalis. &c.* Ubi vides, hunc præclarum Thomistam ex suo S. Doctore pro explananda privativa essentia peccati originalis, fundamentum posuisse, quod quodlibet peccatum secundum suum formale, quo defectum nominat, in privatione consistat; idque probantibus plerisque Concilii PP.

§. III.

Refelluntur effugia Adversariorum.

7. Respondent igitur primò ad auctoritatem S. Script. peccatum appellari nihilum in sensu metaphorico & morali, eò quod sit nullius valoris & existimationis apud DEUM, quo sensu in S. Script. etiam peccatores quandoque dicuntur ad nihilum redigi.

8. Sed contrà est primò, quod S. Script. & PP. etiam peccatum comparant *caecitati & tenebris*, quæ voces non tantum morale, aut metaphoricam, sed veram privationem significant, atque secundum communem Theologorum regulam verba S. Script. sunt in sensu litterali accipienda, quando cunque nullum sequitur inconveniens.

Contra est secundò, quod SS. PP. dicant, peccati nullam esse essentiam, vel naturam: sed nullitas essentia & natura non est mera nullitas moralis & metaphorica, sed est vera formalis carentia & privatio; ergo.

9. Respondent alii secundò. Cum SS. PP. dicant, mali seu peccati nullam esse naturam vel essentiam, ipsos loqui contra Manichæos & velle significare, quod malum non sit aliqua natura per se subsistens; non autem negare, quod sit aliqua entitas & habitudo positiva.

10. Sed contrà est primò. Qui vellet negare, quod accidens sit natura per se subsistens, ineptè diceret, accidentis nullam esse naturam, vel essentiam: ergo etiam SS. PP. si tantum vellent negare, quod malum sit natura substantialis, ineptè dicerent, mali seu peccati nullam esse naturam, vel essentiam.

Contra est secundò. SS. PP. insuper dicunt, malum & peccatum esse meram boni absentiam, amissionem, privationem, ideoque comparant cum tenebris & caecitate. Sed ex eo quod ali-quod ens non sit substantia, nequaquam sequitur esse meram boni absentiam & amissionem, nihil esse aliud quam boni privationem; particulæ enim universaliter negantes sunt malignantis nature, ut vocant Dialectici, & negant omnem essentiam ac bonitatem.

Contra est tertio, quod plures è SS. PP. allegatis, uti Greg. Damasc. Anf. nullum habent negotium cum Manichæis.

Contra est quartò. Natura tam accidentalis, quam substantialis est à DEO formale peccati non est à DEO; ergo tam parum est natura accidentalis, quam substantialis.

Respondent alii tertio. Defectum & aversionem aliquando accipi contrariè, aliquando privativè. Contraria aversio consistit in positiva tendentia contra DEUM, quæ in peccatis oppositis virtutibus Theologicis reperitur formaliter, in aliis verò virtualiter & interpretativè. Cum igitur S. Script. & PP. docent, peccatum esse defectum & aversionem à DEO, intelligendum hoc esse de defectu & aversione contrariè, non privativè.

Sed contrà est primò: quod hæc explicatio fit contra institutionem & usum utriusque termini, nempe defectus, & aversionis. Defectus quippe ex ipsa notione vocis significat absentiam alicujus debite perfectionis, aversio quoque formaliter non significat tendentiam in aliquid sed potius recessum & fugam ab aliquo; unde & frequenter in S. Script. dicitur *recessus, derelictio, abalienatio, aberratio* Jer. 2. Deut. 32. & pl. 77. exponitur per *non servationem pacti, averterunt se, & non servaverunt pactum*. Quod verò Salmanticenses dicunt, aversionem non tam ab avertendo, quam aversando accipiendam, quod nominat quid positivum, gratis dicitur, neque ad Grammaticam crisin subsistit. Imò hinc sequitur, quod omne peccatum formaliter consistet in positivo actu fugæ, & non in conversione, quod est contra ipsos Salmanticenses.

Contra est secundò, quod illa positiva & contraria aversio non sit ad mentem S. D. nam S. D. peccati aversionem ab incommutabili bono contraponit conversioni ad bonum commutabile, tanquam formale contra materiale: atqui aversio contraria Adversariorum nihil est aliud quam conversio ad commutabile bonum, nam secundum ipsorum explicationem consistit in positiva tendentia in objectum divina legi contrarium; ergo illa aversio contraria juxta mentem S. D. non est formale sed materiale peccati. Maj. liquet tum è testimoniis præallegatis, tum ex 3. p. q. 86. a. 4. ad 1. ubi dicitur: *Culpa mortalis utrumque habet, aversionem à DEO, & conversionem ad bonum creatum: sed aversio à DEO est sicut formale, conversio autem ad bonum creatum, est sicut materiale.*

Contra est tertio. Illa contrarietas constituit formalem rationem peccati, quæ significatur in Augustiniana definitione, *dictum, factum, vel concupitum contra legem DEI*: sed hæc non est quid positivum; nam S. D. hic a. 6. in c. docet: quod per *ly contra legem* significetur carentia debite commensurationis, quæ se habet ut formale.

§. IV.

Confutantur alie tres evasiones Adversariorum.

Respondent quartò maxime ad clarissimas auctoritates è S. D. caecitatem, tenebras, privationem rectitudinis, bonitatis, commensurationis dici de peccato in sensu causali, non autem formali: quod nempe peccatum sit radicaliter privatio, in quantum ipsa tendentia in objectum dissonum